

Sygn. akt III UK 373/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania R.S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

o emeryturę pomostową,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 24 stycznia 2018 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego R.S. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 4 kwietnia 2017 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 2 czerwca 2016 r., którą organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej.

Ubezpieczony R.S. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 24 stycznia 2018 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 4 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturze pomostowej, a także naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący stwierdził, że – jego zdaniem – zasadność tej skargi jest niewątpliwa, a zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe i nietrafne. Sąd drugiej instancji w sposób rażący naruszył bowiem przepisy: a) prawa materialnego - art. 4 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturze pomostowej, przez przyjęcie, iż skarżący nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 1998 r. do 2000 r., mimo że fakt ten ustalił Sąd Okręgowy w Ś., usuwając wątpliwości merytoryczne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; b) prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., polegający na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń Sądu Okręgowego w Ś. bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacji w ten sposób nie zostały rozpoznane.

W ocenie skarżącego, wymienione naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego są uzasadnione prawnymi i faktycznymi przesłankami podniesionymi w skardze kasacyjnej, co powoduje oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych)

winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963r, II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów przede wszystkim z tej przyczyny, że w jego uzasadnieniu brak jest jakiegokolwiek wyводу o charakterze jurydycznym, który potwierdzałby kwalifikowaną postać naruszenia powołanych w tym wniosku przepisów prawa materialnego i procesowego. Oceniany wniosek w istocie ogranicza się bowiem, na co wyraźnie wskazuje powołanie zarówno w tym wniosku, jak i w podstawach zaskarżenia art. 233 § 1 k.p.c., do niedopuszczalnej w postępowaniu kasacyjnym próby podważenia ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 k.p.c.), które mają wiążący charakter w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu Sąd Najwyższy musiałaby je uwzględnić przy rozpatrywaniu podniesionych w skardze kasacyjnej zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego. Tymczasem z ustaleń tych, wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego, jednoznacznie wynika, że Sąd pierwszej instancji uwzględnił skarżącemu jako okresy pracy w szczególnych warunkach jedynie sporne okresy jego zatrudnienia do dnia 31 grudnia 1998 r., czego skarżący nie kwestionował jednak w apelacji, kontestując w niej wyłącznie nieuwzględnienie mu okresu zatrudnienia od dnia 26 listopada 1984 r. do dnia 28 lutego 1986 r. na stanowisku specjalisty konstruktora. W postępowaniu apelacyjnym nie doszło więc także do naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., skoro nawet w przypadku uwzględnienia tego okresu, jak ustalił to Sąd Apelacyjny, nie zostałby spełniony przez skarżącego określony w art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych wymóg legitymowania się okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącym co najmniej 15 lat.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż ubezpieczony nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

